

Sayı: 30707

06 Mart 2019

Saat: 10:00

İstatistiklerle Kadın, 2018

Türkiye nüfusunun %49,8'ini kadın nüfus oluşturdu

Türkiye'de 2018 yılında, erkek nüfus 41 milyon 139 bin 980 kişi olurken kadın nüfus 40 milyon 863 bin 902 kişi oldu. Diğer bir ifadeyle; nüfusun %50,2'sini erkekler, %49,8'ini ise kadınlar oluşturdu. Kadınlar ile erkekler arasındaki bu oransal denge, kadınların daha uzun yaşaması nedeniyle 65 ve daha yukarı yaş grubundaki kadınların lehine değişti. Bu yaş grubundaki nüfusun %44,1'ini erkekler, %55,9'unu ise kadınlar oluşturdu.

Kadınlarda doğuştan beklenen yaşam süresi 80,8 yıl oldu

Hayat tabloları, 2015-2017 sonuçlarına göre; doğuştan beklenen yaşam süresi, Türkiye geneli için toplamda 78, erkeklerde 75,3 ve kadınlarda 80,8 yıl oldu. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun süre yaşamakta olup doğuştan beklenen yaşam süresi farkı 5,5 yıldır.

En az bir eğitim düzeyini tamamlayan kadınların oranı %83,6 oldu

Türkiye'de 2017 yılında, 25 ve daha yukarı yaşta olan ve en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların toplam nüfus içindeki oranı %89,5 iken bu oran erkeklerde %95,5, kadınlarda ise %83,6 oldu.

Kız çocuklarının brüt okullaşma oranının, erkek çocuklarının brüt okullaşma oranına olan göreceli büyüklüğünü ifade eden cinsiyet eşitliği endeksi değeri, 1'e eşit ise kız ve erkek çocukları arasında eşitlik bulunduğu anlamına gelir. Cinsiyet eşitliği endeksi değerinin, 1'den küçük olması erkek çocukları lehine eşitsizlik, 1'den büyük olması ise kız çocukları lehine eşitsizlik olduğunu gösterir.

Cinsiyet eşitliği endeksi öğretim türüne göre incelendiğinde; 2017 yılında ilköğretim öğrenci cinsiyet eşitliği endeksi 1,009, ortaöğretim cinsiyet eşitliği endeksi ve yükseköğretim cinsiyet eşitliği endeksi ise 0,933 oldu. Cinsiyet eşitliği endeksi yıllar itibarıyla incelendiğinde ise; yükseköğretim cinsiyet eşitliği endeksinin 2008 yılından beri sürekli kız öğrenciler lehine gelişme gösterdiği görüldü.

Cinsiyete göre seçilmiş göstergeler, 2017

Seçilmiş göstergeler	Toplam	Erkek	Kadın
Okuryazar olmayan nüfus oranı (25+ yaş)	4,8	1,5	8,0
Yükseköğretim veya fakülteden mezun nüfus oranı (25+ yaş)	16,7	18,9	14,5
İstihdam oranı (15+ yaş)	47,1	65,6	28,9
İşgücüne katılım oranı (15+ yaş)	52,8	72,5	33,6
Genç işsizlik oranı (15-24 yaş)	20,8	17,8	26,1

Kadınların istihdam oranı erkeklerin yarısından az oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaşta istihdam edilenlerin oranı %47,1 olup bu oran erkeklerde %65,6, kadınlarda ise %28,9 oldu.

Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı incelendiğinde; kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne daha fazla katıldıkları görüldü. Okuryazar olmayan kadınların işgücüne katılım oranı %15,9, lise altı eğitilmiş kadınların işgücüne katılım oranı %27,7, lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %34,3, mesleki veya teknik lise mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %42,6 iken yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %72,7 oldu.

Kadın istihdamı en fazla hizmet sektöründe oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılında cinsiyete ve ekonomik faaliyetlere göre istihdam oranı incelendiğinde; tarım sektöründe toplam istihdam oranı %19,4, erkek istihdam oranı %15,4, kadın istihdam oranı ise %28,3 oldu. Sanayi sektöründe toplam istihdam oranı %26,5, erkek istihdam oranı %31,4, kadın istihdam oranı ise %15,6 oldu. Hizmet sektöründe ise toplam istihdam

oranı %54,1 olup bu oran erkeklerde %53,2, kadınlarda %56,1 oldu.

İstihdamda olup bakım sorumluluğu olanların oranı %46,9 oldu

İş ve aile yaşamının uyumu, 2018 araştırması sonuçlarına göre; istihdamda olan 18-64 yaş grubundaki bireylerin %46,9'unun bakım sorumluluğu bulunurken bu oran erkeklerde %48,1, kadınlarda ise %44,2 olarak gerçekleşti. Diğer taraftan, işgücüne dahil olmayanların %38,7'sinin bakım sorumluluğu bulunurken erkeklerde bu oran %14,8, kadınlarda ise %45,9 oldu.

Çalışma saatlerinde izin almada sorun yaşayanların oranı %9,2 oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2018 yılında ücretli, maaşlı veya yevmiyeli çalışanlardan çalışma saatleri içerisinde kişisel veya ailevi konularla ilgilenmek için bir veya iki saat izin almada sorun yaşayanların oranı %9,2 iken bu oran erkeklerde %8,8, kadınlarda %10,3 oldu.

Yükseköğretimde görevli kadın profesör oranı %31,2 oldu

Yükseköğretim istatistiklerine göre; kadın profesör oranı 2008/09 öğretim yılında %27,4 iken 2017/18 öğretim yılında %31,2 oldu. Doçent kadrosunda görev yapan kadın oranı %38,8, öğretim görevlisi kadrosunda görev yapan kadın oranı ise %50,2 oldu.

Kadın büyükelçi oranı %22,1 oldu

Dışişleri Bakanlığı verilerine göre; 2009 yılında kadın büyükelçi oranı %10,8 iken bu oran 2018 yılında %22,1 oldu.

Yönetici pozisyonundaki kadın oranı %17,3 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; şirketlerde üst düzey ve orta kademe yönetici pozisyonundaki kadın oranı 2012 yılında %14,4 iken 2017 yılında %17,3 oldu.

Kadınlarda ortalama ilk evlenme yaşı 24,8 oldu

Evlenme istatistiklerine göre; resmi olarak ilk evliliğini 2018 yılında yapmış olan kadınların ortalama evlenme yaşı 24,8 iken bu yaş erkeklerde 27,8 oldu. İlk evlenme yaşının en yüksek olduğu il, erkeklerde 30,8, kadınlarda 27,6 ile Tunceli oldu. İlk evlenme yaşının en düşük olduğu iller ise erkeklerde 25,9 ile Şanlıurfa ve Afyonkarahisar, kadınlarda 21,9 ile Ağrı oldu.

Kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,79 ile İzmir oldu

Boşanma istatistiklerine göre; 2018 yılında kaba boşanma hızı binde 1,75 oldu. İllere göre incelendiğinde; kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,79 ile İzmir oldu. Bu ili binde 2,77 ile Muğla, binde 2,69 ile Antalya izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,16 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 0,28 ile Şırnak, binde 0,31 ile Siirt izledi.

İnternet kullanan kadınların oranı %64,7 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; 2017 yılı Nisan ile 2018 yılı Mart aylarını kapsayan on iki aylık dönemde 16-74 yaş grubundaki bireylerin İnternet kullanım oranı %71,9 oldu. Bu oran, erkeklerde %79,2 iken kadınlarda %64,7 oldu.

Dolaşım sistemi hastalıklarından kaynaklı ölümler ilk sırada yer aldı

Ölüm nedeni istatistikleri sonuçlarına göre; 2017 yılında ölüm vakalarının nedenleri arasında ilk sırada %39,7 ile dolaşım sistemi hastalıkları, ikinci sırada %19,6 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %12 ile solunum sistemi hastalıkları yer aldı.

Cinsiyete göre ölüm vakalarının nedenleri incelendiğinde; sıralamada kadın erkek arasında önemli bir farkın olmadığı görüldü. Buna göre; kadınların ölüm nedenlerinde ilk sırayı %43,7 ile dolaşım sistemi hastalıkları, ikinci sırayı %15,1 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırayı ise %11,2 ile solunum sistemi hastalıkları aldı.

Evli erkek ve kadınlar daha mutlu oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2018 yılında mutlu olduğunu beyan eden bireylerin oranı %53,4 oldu. Erkeklerde mutluluk oranı %49,6 iken kadınlarda bu oran %57 oldu. Evli bireylerin %56,3'ünün, evli olmayan bireylerin ise %46,7'sinin mutlu olduğu görüldü. Evli erkeklerin %51,6'sı, evli kadınların %60,7'si mutlu olduklarını beyan ederken evli olmayan erkeklerin %45,5'i, evli olmayan kadınların ise %47,9'u mutlu olduğunu ifade etti.

AÇIKLAMALAR

Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin işaret ettiği alanlarda iyileştirilmelerin yapılması gerekliliği bir gerçektir. Bu alanda gerekli politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sayfasında 16 başlık altında 122 göstergesi içeren Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti yayımlanmaktadır.

Bununla birlikte TÜİK ilk defa 2017 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Minimum Gösterge Seti'ni TÜİK web sayfasında Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti altında http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1068 linki üzerinden yayımlamıştır. BM İstatistik Komisyonu tarafından 2013 yılında kabul edilen BM Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri 52 Minimum Gösterge Seti, toplumsal cinsiyet istatistikleri konusunda, ulusal düzeyde üretilen ve uluslararası düzeyde karşılaştırılabilirliği olan göstergelerdir.

www.tuik.gov.tr

TS30707

Teknik bilgi için: Aslıhan KABADAYI
Telefon: +90 312 454 78 54
e.posta: aslihan.kabadayi@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

 /tuikbilgi
 /tuikbilgi